

Naar jeg siger dette, er det, fordi jeg mener, at Undervisningen paa alle vore Lærestalter af den Art skal drives ud fra disse Principper og ikke ud fra det antværende Princip, at man skal fylde det hele paa Eleverne. For at se, om det nu er saaledes alle Vegne, har jeg besøgt et andet Seminarium, og selv om jeg maa sige, at det ikke var, hvad jeg vil kalde fuldt godt, maa jeg dog paa den anden Side indrømme, at det stod umaadelig højt over det, der blev præsteret i Haderslev.

Derfor tillader jeg mig at spørge den højtærede Undervisningsminister, om Ministeren er enig med mig i, at der trænges til Vejledning paa det Sted, og om Ministeren eventuelt er villig til ud fra de Synspunkter, jeg her har fremsat, at give en saadan Vejledning. Man kan have en anden Opfattelse, man kan have en anden Pædagogik — det er en Ting for sig, om hvilken vi kan drøfte, hvad der er det rigtige —, men hvis Ministeren giver mig Ret i, at Førstehaandsundersøgelsen paa Seminariet, hvor den vordende Lærer uddannes, er det vigtigste af alt, kan man ikke paastaa, at der undervises fyldestgørende paa Haderslev Seminarium. Nu tror jeg ikke, at man kan paastaa, at de, der har indrettet disse Seminarier og derved paa en Maade fra Grunden af har kunnet danne et godt dansk Seminarium, har Forstaaelsen af, hvad der i vore Dage kræves. For medens der paa hvert Seminarium var to Orgler, et Flygel og, hvad Tønder angaar, desuden 6 Øvelsesinstrumenter og altsaa ikke sparet i nogen Retning paa den musikalske Kultur — ingen maa misforstaa mig og tro, at jeg beklager det, tværtimod, jeg sætter det musikalske umaadelig højt —, saa man begge Steder, at der ikke var Laboratorier for fysisk-kemiske Undersøgelser. Den Undervisning skal gives ved Demonstration, hvis Læreren da ikke, saaledes som jeg saa det, endog forsømmer at anvende Apparater. Endnu mindre var der et Værelse indrettet, hvor Eleverne kunde drive naturhistoriske Studier, men det er selvfølgelig nødvendigt, hvis man skal opdrage en dygtig Lærerstand, og det er paa det særlige Sted nødvendigt; for der, mener jeg, er det fremfor alle Steder i Landet vor Opgave at yde det ypperste paa ethvert Felt.

Jeg skal derefter tillade mig et Spørgsmaal til den højtærede Forsvarsminister og vil paakalde hans pædagogiske Interesse; jeg forudskikker, at det er en Bagatel. Det vedrører Kasematterne i Kronborg, som

jeg mange Gange har besøgt sammen med Klasser, som er i høj Grad interesserede der af gode Grunde, fordi disse Kasematter virker som et Springbræt for deres historiske Fantasi. De ser ikke mindst al Krigens Grusomhed, naar de kommer ned i Kasematterne og ser de Fængsler, hvor man har indespærret sine Fjender. Da jeg sidst var paa Kronborg med en Klasse, blev denne Klasse sammen med en hel Del andre Personer, i alt ca. 40, vist rundt af en nykonfirmeret Dreng, som løb saa hurtigt, at man ikke kunde følge med, og som altesammen med en kunstig Stemme, saa ingen kunde forstaa, hvad han sagde. Da jeg senere paatalte det til den Underofficer, som har Ansvaret, fik jeg det Svar: Han har allerede vist om i 6—7 Aar. Det var jo en daarlig Trøst. Jeg vil derfor gerne spørge den højtærede Minister, hvis det er under ham, denne Omvisning sorterer, om Ministeren finder, at Staten kan tage en slet ikke saa ringe Entré og saa lade en Dreng vise rundt, som gør det saa slet.

Dernæst tillader jeg mig et Spørgsmaal til den højtærede Undervisningsminister. Jeg har mange Gange her i denne Sal talt for, at man ogsaa i vort Land skulde paabyde et videnskabeligt Studium af Arvelighedsforholdet og de dertil knyttede Regler for Racens Forbedring for Menneskets Vedkommende. Jeg skal selvfølgelig ikke her trætte med at give Grundene, da jeg kan henvise til tidligere Foredrag, men i den sidste Samling kom vi saa vidt, at den daværende Undervisningsminister (Keiser-Nielsen) meddelte, at han havde sendt et Brev til Universitetet og forhandlede med Universitetet om en eventuel Oprettelse af et Professorat i denne Specialvidenskab. Jeg har imidlertid ikke hørt, hvad Universitetet har svaret, og jeg vil derfor gerne spørge den højtærede Undervisningsminister, om Ministeren er i Stand til at oplyse Universitetets Stilling til denne Sag. Jeg forbavses noget over, at Universitetet er saa længe om at tage Stilling her; for ellers er det ikke saa længe om det, naar det drejer sig om et Professorat. Hvis nu Universitetet har taget Stilling og ønsker et saadant Professorat, vil jeg dernæst tillade mig at spørge den højtærede Minister, om Ministeren da vil være villig til at forsøge til anden Behandling af Finansloven at faa anvist de nødvendige Midler til et saadant Professorat. Jeg skal, som sagt, ikke argumentere for det, men blot oplyse, at man i Sverige er naaet saa vidt, og at man ogsaa i Norge har truffet sine Foranstaltninger til et videnskabeligt Studium af det Spørgsmaal, jeg her omtaler.